

СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

№	Портал за обществени консултации и интернет страница на Министерство на правосъдието	Предложения и становища	Приети/неприети	Мотиви
1.	30 август 2025 г. 08:11:04 ч. 08:11:19 ч. Sir Humphrey (чрез Портала за обществени консултации)	1. Напълно подкрепям изложените мотиви към законопроекта, с който с доста голямо закъснение се запълва един законодателен пропуск, допуснат още с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел през 2016 г. (в сила от 1.1.2018 г.), с който регистрацията на юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) бе реформирана и бе прехвърлена от окръжните съдилища към Агенцията по вписванията към министъра на правосъдието. Тази реформа е почти идентична с реформата на регистрацията на търговците през 2006 г. (Закон за търговския регистър, в сила от 1.1.2008 г.), с която тя също бе прехвърлена от съдилищата към Агенцията по вписванията. През 2011 г. са обнародвани изменения и допълнения (обн. ДВ. бр. 34 от 29 Април 2011 г.), с които се изменя §5 от Преходните и заключителните разпоредби. С тези изменения и допълнения, наред с други неща, се залагат крайни срокове за пререгистрация на търговците, които ако не бъдат спазени, непререгистриралите се търговци се считат за заличени от 1.1.2012 г. Така на търговците е осигурен срок от 4 години (2008, 2009, 2010 и 2011 г.) през които търговците да се пререгистрат преди да бъдат служебно заличени. 2. Същевременно, от влизането в сила на реформата при регистрацията на ЮЛНЦ на 1.1.2018 г. вече са изтекли изтекли почти 8 години (2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 и 2025). Следователно, няма никакво логично основание на непререгистрираните ЮЛНЦ да се осигуряват още допълнителни цели 4 години (до 31.1.2030 г., нов параграф 25ж, ал. 3) преди да бъдат служебно заличени. Във връзка с горното предлагам сроковете в целия законопроект да се преработят по такъв начин, че датата в § 25ж, ал. 3 да се промени на 1.1.2027 г., а етапът с придаване на “временен” статус „неактивен,, (по §	2. Приема се по принцип.	1. Коментарът е в подкрепа на законопроекта. 2. Действително идеята при изработването на законопроекта е да се създаде правна уредба – идентична с уредбата за търговците, като се запълни един законодателен пропуск, а именно да се уредят последиците от

		25а, ал. 2) изобщо да отпадне от законопроекта.		непререгистрирането на ЮЛНЦ. При обсъжданията на текстовете се стигна до извода, че следва да се предвидят етапи на пререгистрация, чрез които да се даде достатъчна възможност за защита на правото на сдружаване, от една страна, и да се обезпечи сигурността на гражданския оборот, от друга. С цитираната разпоредба се цели постигането именно на тези два ефекта, като става достатъчно ясно, че въпросните, непререгистрирани юридически лица с нестопанска цел, не са ефективна част от гражданския оборот.
2.	Национално сдружение на общините в Република България 02.09.2025 г. (чрез деловодната система на МП)	1. Изразяваме принципното си съгласие с предприетата от Министерството на правосъдието законодателна инициатива в отговор на обективната необходимост от завършване на процеса по пререгистрация на юридическите лица с нестопанска цел и преодоляване на правната несигурност в този важен аспект на обществените отношения. 2. Използваме случая да предложим настоящият законопроект да бъде допълнен с разпоредби за дистанционно провеждане на общи събрания на ЮЛНЦ. Тази необходимост се очерта ясно през последните години, особено по време на пандемията COVID-19, както следва: §... В чл. 26 се правят следните допълнения: 1. Създават се ал. 3 и ал. 4: (3) <i>Общото събрание може да се проведе и дистанционно, като част или всички</i>	2. Не се приема.	1. Коментарът е в подкрепа на законопроекта. 2. Предложението попада извън предметния обхват на поставения за обсъждане законопроект. Предложените от НСОРБ текстове с правила за провеждане на общо събрание от разстояние

членове вземат участие по електронен път чрез интернет платформа за видеоконферентна връзка, която да е в състояние да осигури зрителен и звуков контакт между членовете, на предварително обявен в поканата като място за провеждане електронен адрес, при спазване на изискванията за кворум, лично гласуване и мнозинство за приемането на решения.

(4) В случаите по ал. 3 в поканата за място на провеждане на Общото събрание се посочва и електронен адрес за осъществяване на видеоконферентната връзка чрез интернет платформа, която да е в състояние да осигури зрителен и звуков контакт между членовете.

2. Досегашната **ал. 3 става ал. 5.**

§... **В чл. 27** се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става **ал. 1.**

2. Създава се **ал. 2:**

(2) При дистанционно провеждане на Общото събрание за присъстващо се счита всяко лице, с което има видеоконферентна връзка чрез интернет платформа, осигуряваща зрителен и звуков контакт, гарантираща установяването на самоличността му и позволяваща участието му в обсъждането и вземането на решения. Присъствието на дистанционно участващите членове и начинът им на гласуване се удостоверява в протокола от председателстващия Общото събрание и лицето, изготвило протокола.

Мотиви:

Към момента, за разлика от УС, единственият колективен орган по ЗЮЛНЦ, който не разполага с правна възможност за вземане на правно валидни решения в онлайн среда е върховният орган на ЮЛНЦ - общото събрание. Задължителното лично участие на членовете на дадено юридическо лице с нестопанска цел в заседания на общото събрание създава при определени условия препятствия пред легитимното им провеждане, което ограничава дейността им и изпълнението на законовите им задължения. Поради липса на уредена в закона възможност на членовете за участие от разстояние в работата на общото събрание, Агенцията по вписванията постановява откази за вписване на обстоятелства по партията на ЮЛНЦ.

В страната има неправителствени организации, при които броя на членове в общото им събрание надхвърля 500 души. Подобен пример е общото събрание на

чрез интернет платформа за видеоконферентна връзка по отношение на ЮЛНЦ са част от внасяни през годините от народни представители законодателни предложения, свързани с правила за провеждане на онлайн заседание на общо събрание, и по които Министерството на правосъдието е изразявало становища, както следва:

- на 27.06.2022 г. в 47-мо Народно събрание е внесен Законопроект сигнатура № 47-254-01-81 за изменение и допълнение на ЗЮЛНЦ за въвеждане на посоченото предложение;

- на 10.11.2022 г. в 48-мо Народно събрание е внесен Законопроект сигнатура № 48-254-01-59;

- на 28.06.2023 г. в 49-то Народно събрание е внесен Законопроект сигнатура № 49-354-01-70;

- на 11.07.2024 г. в 50-то Народно събрание е внесен Законопроект сигнатура № 50-454-01-31;

		НСОРБ, в което представители на общините са 530 души – кметове и председатели на общински съвети на всичките 265 общини в страната. При такава голяма численост на членската маса е необходима законова гаранция за легитимно провеждане на заседанията на общите събрания от разстояние и в дистанционна форма. Пандемията от COVID-19 недвусмислено показва, че в съвременните условия с непрекъснато развиващи се комуникационни технологии е необходимо юридическите лица с нестопанска цел да разполагат със свободата да избират най-подходящата форма за провеждане на заседанията на общите им събрания. Предложенията гарантират законосъобразната дейност на ЮЛНЦ и привеждат законовата уредба в съответствие със съвременните технически достижения и световна практика.		• на 14.02.2025 г. в 51-во Народно събрание е внесен Законопроект с номер 51-554-01-50, който е оттеглен. Подобна правна уредба следва да бъде обмислена задълбочено – с участието на всички заинтересованите лица и организации, с изготвяне на отделна оценка на въздействието и при провеждането на самостоятелна процедура по обществени консултации, което не би могло да бъде осъществено с настоящия законопроект.
3.	Съвет за развитие на гражданското общество 25.09.2025 (чрез Портала за обществени консултации)	Съветът за развитие на гражданското общество подкрепя така предложения законопроект като необходим и изпълняващ целите си, като прави следното предложение: Да се създаде нов § 25з: <i>§ 25з. В предвидения в 25а. ал. (1) срок Министерство на правосъдието съвместно с Агенцията по вписвания организира предоставянето на ясна, точна и своевременна информация на непререгистрираните ЮЛНЦ за необходимите действия за осъществяване на пререгистрацията както и за последиците за непререгистрираните ЮЛНЦ след изтичане на предвидения срок.</i> Мотиви: За да бъде ясно правилото, което се въвежда, и за да бъдат реални гаранциите за свободата на сдружаване, следва да се предвиди и уведомяване на непререгистрираните ЮЛНЦ за последиците от неспазването на ясно формулирания като преклузивен срок в предложения ЗД на ЗЮЛНЦ. Досегашният § 25з да стане § 25и. Забележка: пълният текст на становището е достъпен на Портала за обществени консултации.	Не се приема.	Направеното предложение касае организационните мерки по оповестяване на информацията относно новия срок за пререгистрация на непререгистрираните ЮЛНЦ, които Агенцията по вписванията като орган по регистрацията следва да предприеме след приемането на предлаганите промени.

	Български център за нестопанско право (чрез Портала за обществени консултации и деловодната система на МП)	Български център за нестопанско право изразява подкрепата си за проекта на Закон за допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, като предлагат създаването на нов § 25з: <i>§ 25з. В предвидения в 25а. ал. (1) срок Министерство на правосъдието съвместно с Агенцията по вписвания организира предоставянето на ясна, точна и своевременна информация на непререгистрираните ЮЛНЦ за необходимите действия за осъществяване на пререгистрацията както и за последиците за непререгистрираните ЮЛНЦ след изтичане на предвидения срок.</i> <u>Мотиви:</u> За да бъде ясно правилото, което се въвежда, и за да бъдат реални гаранциите за свободата на сдружаване, следва да се предвиди и уведомяване на непререгистрираните ЮЛНЦ за последиците от неспазването на ясно формулирания като преклузивен срок в предложениия 3Д на ЗЮЛНЦ. Досегашният § 25з да стане § 25и. Забележка: пълният текст на становището е достъпен на Портала за обществени консултации.	Не се приема.	Направеното предложение касае организационните мерки по оповестяване на информацията относно новия срок за пререгистрация на непререгистрираните ЮЛНЦ, които Агенцията по вписванията като орган по регистрацията следва да предприеме след приемането на предлаганите промени.
4.	Василев2021 26 септември 2025 г. 18:48:04 ч. (чрез Портала за обществени консултации)	Добавяне на нова алинея 4 в §25а от проекта на Закон за допълнение на Закона за юридически лица с нестопанска цел В мотивите към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел е посочено, че част от целите му са „регламентиране на правните последици по отношение на ЮЛНЦ, които не са извършили пререгистрация в срок“, както и „защита на всички участници в гражданския оборот и на обществения интерес“. В тази връзка, с оглед цялостното постигане на посочените по-горе цели, предлагаме да се уреди още един съществен аспект от статута на физическите лица членове на управителните и контролни органи на непререгистрираните след 1 януари 2027 г. ЮЛНЦ, чиято дейност ще се смята прекратена ex lege. Последиците от членството на физическо лице в орган на управление или контрол на юридическо лице с нестопанска цел в редица случаи могат да препятстват неговата професионална реализация, тъй като законодателството установява несъвместимост между това правоотношение и заемането на определени длъжности. Подробни разяснения са дадени в статията на д-р Иван Мангачев „Възможно ли е членственото правоотношение в управителен орган на юридическо лице с нестопанска цел да бъде „вечно“?“, сп. “Търговско и облигационно право”, кн. 03/2025 г.: „Така например, съгласно чл. 19, ал. 7, т. 3 от Закона за администрацията, министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите, заместник-министрите, посочените в чл. 19, ал. 4 еднолични органи и техните	Не се приема.	Предложеният текст не съответства на целите на поставения за обсъждане законопроект. Въпросите относно несъвместимостта при заемане на определени длъжности са уредени в специалните закони, в които е предвиден и съответния ред за нейното установяване.

заместници и членове на колегиални органи (председателите на държавните агенции, държавните комисии, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт), областните управители и заместник областните управители не могат да са членове на орган на управление или контрол на юридическо лице с нестопанска цел, търговско дружество или кооперация.

Следва да се посочи, че участието в орган на управление или контрол на юридическо лице с нестопанска цел е отрицателна предпоставка за изпълнението и на други длъжности, като например: съдия, прокурор и следовател – чл. 195, ал. 1, т. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), избран член на Висшия съдебен съвет – чл. 18, ал. 1, т. 3, главен инспектор, инспектор или експерт от Инспектората към Висшия съдебен съвет – чл. 43 и чл. 55, ал. 2 във връзка с чл. 18, ал. 1 от ЗСВ, член на Националното бюро за правна помощ - чл. 13, т. 4 от Закона за правната помощ, член на Комисията за противодействие на корупцията – чл. 10, ал. 2, т. 2 от Закона за противодействие на корупцията, изпълнителен директор на Национален фонд „Култура“ – чл. 29, ал. 3 от ЗЗРК, директор на Националната библиотека – чл. 19, ал. 3, т. 2 от Закона за обществените библиотеки и директор на културен институт, съгласно чл. 9а, ал. 1, т. 2 и ал. 3 от Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК). Изброяването е без претенции за изчерпателност.“

Предвидената в редица закони несъвместимост целяща предотвратяване конфликт на интереси, в случай на прекратяване дейността на непререгистрираните ЮЛНЦ след 1 януари 2026 г., обективно няма как да възникне (виж напр. § 25а, ал. 3 от предложения законопроект) и в този смисъл отпада необходимостта от законовото ограничаване на възможността за заемане на редица държавни и обществени длъжности.

С оглед гореизложеното, предлагаме в §25а от проекта на Закон за допълнение на Закона за юридически лица с нестопанска цел да се създаде ал. 4 със следното съдържание:

„(4) От 1 януари 2027 г. членството в орган на управление или контрол на юридическо лице с нестопанска цел не представлява предвидена в закон несъвместимост за заемането на друга длъжност или извършване на дейност, когато юридическото лице с нестопанска цел е с прекратена дейност по реда на ал. 2.“